

NEUROPSY OPEN

Helsingin yliopisto, University of Helsinki, 1/2023

Päätoimittajalta / From the Editor

Käsillä on Neuropsy Open -verkkójulkaisun järjestyksessä seitsemäs numero. Vuosi 2022 oli neuropsykologian erikoispsykologikoulutuksessa poikkeuksellisen vilkas. Koulutuksesta valmistui ennätysmäärä neuropsykologian erikoispsykologeja ja heidän lopputöitään on tässä ja tulee olemaan myös lehden seuraavissa numeroissa. Syksyllä 2022 aloittivat uudet koulutettavat ja kunhan heidän lopputyönsä valmistuvat, viimeistään keväällä 2025, on heidän lopputöidensä julkaisemisen vuoro.

Ensimmäinen tämän numeron artikkeleista on Hykkösen katsaus, joka kuvaa Reading the Eyes in the Mind -testin (RMET) käyttökelpoisuutta eri etiologioissa. RMET on kiinnostava mielen teorian ja sosiaalisen kognition arviointimenetelmä. Sitä ei ole käännetty tai validoitu Suomeen, mutta materiaalit ovat ei-kielellisiä, ja ne ovat saatavilla verkossa, joten mahdollisuus ottaa menetelmä käyttöön on olemassa. Sosiaalisen kognition menetelmiä tarvittaisiin kliiniseen käyttöön enemmän.

Toinen tämän numeron artikkeleista on myös menetelmiä arvioiva. Mäkisen katsaus tarkastelee kahta uupumuksen itsearviointiin MS-potilailla käytettyä kyselyä (Modified fatigue Impact Scale, MFIS, ja Fati-

gue Scale for Motor and Cognitive Functions, FSMC). Molemmat on käännetty suomeksi. Kognitiivisen uupumuspistemäärän ja kognitiivisen testisuoriutumisen välille löytyi merkitsevä yhteys.

Kolmas tämän numeron artikkeleista on raportti empiirisestä tutkimuksesta, jossa arvioitiin selkäydinvammapotilaiden kognitiivista suoriutumista ja mielialaa. Tämän potilasryhmän neuropsykologinen arviointi on haastavaa, ja tutkimuksessa käytettiinkin testejä, joissa ei ollut motorisia vaatimuksia. Rasimus yms. tutkimuksessa eroja suoriutumissa tuli esiin, eikä kaikki selittänyt demografisilla tai mielialamuuttujilla. Työ nostaa esiin myös kivun arvioinnin merkityksen.

Neljäskin artikkeli on empiirinen tutkimus. Yrttimaa ja Jehkonen tarkastelevat erityisesti oikean hemisfäärin toimintojen roolia (visuaalista päättelyä ja muistia) nuorilla, joilla oli joko depressio tai ADHD-diagnoosi tai molemmat. Ryhmät jäivät pieniksi, mutta tutkimus ei löytänyt tukea teorialle, jonka mukaan näissä oireistoissa erityisesti oikean hemisfäärin dysfunktio olisi ydinoireena.

Laura Hokkanen
Kliinisen neuropsykologian professori
Helsingin yliopisto